

Koolivalmiduskaardi koostamine

Reede, 15. aprill 2011

Autor: Tiina Peterson, HTM-i üldharidusosakonna peaekspert

lk 16

 Trüki

- **Koolivalmiduskaart aitab mõista lapse eripära ja arengut.**

Alates käesolevast õppeaastast antakse lasteasutuse õppekava läbinud lapsele välja koolivalmiduskaart, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Lapsevanem esitab koolivalmiduskaardi kooli, kus laps asub täitma koolikohustust (koolieelse lasteasutuse seadus § 16 lõige 5).

Koolivalmiduskaardi vormi töötab välja lasteasutus oma õppekavas kehtestatud põhimõtete ja hindamissüsteemi alusel ning selle kinnitab direktor lasteasutuse õppekavas. Koolivalmiduskaardis on koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast lähtudes kirjeldatud lapse arengu tulemusi üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed. Selle allkirjastavad koostamisel osalenud, lapsevanem ja lasteasutuse direktor / volitatud isik, näidis on käsiraamatus „Lapse arengu hindamine“ ja juhendmaterjal „Lapse alushariduse toetamine ja koolivalmiduse hindamine koolieelses lasteasutuses“ HTM-i veebileheküljel <http://www.hm.ee/index.php?0512221>.

Miks koolivalmiduskaart?

Koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas pööratakse varasest enam rõhku lapse individuaalsuse arvestamisele ja arengu toetamisele. Lapse arengu analüüsimine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga. Vastavalt riiklikule õppekavale on lasteasutuse õppekavas kehtestatud lapse arengu sh koolivalmiduse hindamise ja toetamise põhimõtted, mis on läbi arutatud pedagoogilises nõukogus ning tutvustatud lapsevanemale. Õpetajad vaatlevad last igapäevatoimingutes, mängudes ning õppetegevustes. Lastele on koostatud rühmas individuaalsed arengukaustad, kuhu kogutakse lapse loovtöid, jutustusi ja õppe-kasvatustegevuste vaatlusi ning arenguanalüüse. Lapse arengut kirjeldatakse, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi. Juba lasteaias on tähtis, et ka laps ise hindab oma tegevust, oskab väärtustada õpitud ja seada sihte. Arenguvestlus on õpetajatele suurepärane võimalus arutleda vanemaga lapse tugevate ja arendamist vajavate külgede üle ning kavandada arengueesmärke ja tegevust lapse arengu toetamiseks. Koolieelikute arenguvestlusel vesteldakse lapse koolivalmidusest ja vormistatakse koolivalmiduskaart. Koolieelse lasteasutuse riiklikus õppekavas sätestatud 6–7-aastase lapse eeldatavad üldoskused ja arengu tulemused on aluseks lapse koolivalmiduse hindamiseks.

Euroopa kõigis riikides pööratakse üha suuremat tähelepanu lapse arengutee järjepidevusele ja sujuvate üleminekute tagamisele ühelt haridustasemelt teisele. Seda eesmärki täidab ka koolivalmiduskaardi koostamine lasteasutuses õpetajate ja lapsevanemate koostöös. Koolivalmidus on protsess, mis algab koolieelsel perioodil ja jätkub katkematult koolis esimestel õppeaastatel. Nii lasteaias kui ka klassiõpetajad tunnetavad oma rolli lapse õppimiseelduste, tegutsemisrõõmu ja eneseusalduse kujunemisel. Oluline on lasteaiade ja koolide pedagoogide piirkondlik koostöö. Vastastikusel koostöös sünnib teadmine, milliseid kooliks vajalikke baasoskusi on vaja tähtsustada ja arendada lapse üleminekul lasteaiast kooli. Koolivalmiduskaart on klassiõpetajale abiks lapse individuaalsuse ja arengu mõistmisel ning koostöö kavandamisel vanemate ja tugispetsialistidega. Klassiõpetaja arvestab lapse varasemaid kogemusi ja loob koostöös perega võimalused lapse individuaalse arengu toetamiseks.

Koolikohustuse edasilükkamine

Koolikohustuslik on isik (sealhulgas välisriigi või määratlemata kodakondsusega isik, välja arvatud Eesti vabariiki akrediteeritud välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni esindaja laps, kelle elukoht on Eestis), kes on saanud enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit seitsmeaastaseks (PGS § 9 lõige 2).

Kui laps ei ole oma tervisest tulenevalt saavutanud koolikohustuslikku ikka jõudes õpingute alustamiseks vajalikku valmidust, võib ta nõustamiskomisjoni soovitusel asuda koolikohustust täitma ühe õppeaasta võrra hiljem (PGS § 9 lõige 3).

Koolikohustuse täitmise alustamise edasilükkamise taotluse esitab vanem nõustamiskomisjonile. Kui laps käib lasteaias, esitab lapsevanem koolikohustuse edasilükkamise taotlemiseks nõustamiskomisjonile koos teiste dokumentidega ka lapse koolivalmiduskaardi. Lõpliku otsuse lapse koolikohustuse täitmise edasilükkamise kohta teeb nõustamiskomisjon hiljemalt 25. maiks ja teavitab sellest lapse elukohajärgset valla- või linnavalitsust ning lapsevanemat (eestkostjat) (sotsiaalministri 27. mai 1999. a määrus nr 41 „Koolikohustuse täitmise edasilükkamise taotluse rahuldamise tingimused ja kord“).

Varem kooli

Vanema taotlusel peab vald või linn tagama võimalused põhihariduse omandamiseks elukohajärgses koolis koolikohustuslikust east nooremale lapsele, kui nõustamiskomisjon või lasteasutus, kus laps käib, on hinnanud lapse koolivalmidust ja soovitavad tal kooli õppima asuda ning vanem on teavitatud valla- või linnavalitsust lapse õppima asumise soovist enne käimasoleva aasta 1. maid. Kui vanem teavitab valla- või linnavalitsust õppima asumise soovist pärast 1. maid, võib elukohajärgne kool võtta lapse õpilaseks vastu vaba õppekoha olemasolul (PGS § 7 lg 5).

Lapse koolivalmidust hindab koolieelne lasteasutus, kus laps alusharidust omandab. Lähtuvalt koolieelse lasteasutuse seadusest väljastab lasteasutus koolivalmiduskaardi lapsevanemale. Vanemal on õigus vajaduse tekkimisel pöörduda lapse koolivalmiduse hindamiseks ka nõustamiskomisjoni. Nimetatud protseduur on aga eelkõige vajalik lasteaias mittekäivate laste või vaidlusküsimuste puhul.

Lisa kommentaar:

Nimi: Email:

Peida e-posti aadress: ei

S L G S N

Sisesta kontrollkood:

Kommenteerimise reeglid:

Õpetajate Lehel on õigus avaldada teie kirjutatud kommentaar paberväljaandes. Kommentaari pikkus ei tohi ületada 3000 tähemärki. Õpetajate Lehe kodulehe kommentaarid on modereeritavad ja avaldatakse pärast toimetamist hiljemalt kommentaari saatmisele järgneva tööpäeva hommikuks. Lehel on õigus jätta saadetud kommentaar kodulehel avaldamata. Iga kommentaari edastaja arvuti IP-aadress, sessiooni identifikaator ja kommenteerimise aeg salvestatakse andmebaasis. Õpetajate Leht ei vastuta kommentaaride sisu eest!

Lugejate kommentaarid:

Alusharidus

- Koolivalmiduskaardi koostamine / **Tiina Peterson** /
- Koolivalmiduskaart Pääsupesa näitel / **Reet Rajamäe, Kadri Velner, Madli Vahtramäe, Jana Pillmann** /
- Orienteerumine kommikarbis / **Valentina Vint** /
- Maskide rongkäik Laagri moodi / **Tiiu Ingerainen** /